

Lorenzo Olañeta Olañeta
Bergara, Gipuzkoa (1926-2014)

Aurkibidea

Biografia

Uberako Olañeta baserrikoa. Bergarako toponimia jasotzeko egindako lanean berak emandako azalpenak oso lagungarriak izan ziren. Auzo bereko Agirregoikoa baserriko Luis Aranzabalekin batera egin zitzaion grabazioa.

Zintak

BER-261

- **Proiektua:** Bergarako toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Larrañaga, Andoni
- **Data:** 1991-09-22
- **Iraupena:** 76 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Uberako baserrien izenak

- **Erref:** BER-261/001
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:05:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Ubera auzoko baserrien izenak.

Transkripzioa

- Bueno, hau Ubera auzua da...
- Bai. Hori Ubera auzua da. Hau da gure hegixa hauxe da, e? Hauxe. Agarre hegixa hauxe da.
- Hau da Uberako parte bat?
- Bai, Uberako partia hori.
- [...].
- Nik hamen ezautu eitten dittut soluak ezautzen dittut. Ta ezautu dot hau, hau [Agirre-hegia] solua. Hau, hau da gure solua, gero gure etxaburua da hori hortik gorakua, hau da Andurira doian pista. E? Hor laga dozue pista zera... kruzia. Gu ez gare hor... joe, ba, mapia...
- Bueno, orduan daukau Agarre hegixa? Honei danai Agarre hegixa esaten jako?
- Bai, hau Agarre hegixa. Gero, Elizalde ta horrek hartuta eukiko dittuzue, ezta, lehenau? Izaletxebarrin egon ziñan zu...
- Bai.
- Ta Gaztaiñazabal?
- E? Gaztaiñazabal? Gero ikusiko dittuu horrek, gero, preguntauaz.
- Itxoin, alde hau Agarre hegixa ta bestekaldiak badauka izenik?
- Bai, bestekaldia da Izotz... Izuziarra esaten dou. Zela esango dou hori? Izotz ziarra.
- Bai, baiña zela esaten dozue normalian?
- Izuziarra. Izuziarra. Baiña da Izotz ziarra.
- Bale. Bueno, oin baserrixekin-edo hasiko gara?
- Nahi dozun moduan.
- Hasiko gara hor Artiz aldetik eta...
- Markiei aldetik?
- Artiz, Artiz aldetik.
- Artiz? Bai.
- Ba, Artiz egongo da... hau San Juan errekoa bada, hementxe Artiz. Hau izango da bata ta hau bestia. Bai. Ankabarren hor beheratxuao egongo da.
- Ankabarren zein da, hau ala hau? Esperantza aldera daona ala bestia?
- Ez, bestia, bestia. Bai. Ankabarren hori.
- Ta bestia?
- Bestiana ez dakit, ba, horrek ze izen ipini dotsen horrek. Hori Naparran etxia esaten dotse.
- Bai, ez da iñor bizi ta...
- Igeltseruana. Izena eukiko dau harek, baiña... Ta gero Esperantza egongo da hor nunbaiten.
- Hamentxe baztarrian.
- Bueno, gero, Ubera aldera?
- Barrenetxe.

- Barrenetxe hauxe bidian pasau douna. Gorutz jarraituta?
- Olañeta. Bi etxe dare hor.
- Etxia... o... izena bat Olañeta bixena?
- Bai. Gero Idarragaiñekua.
- Hau... Azpixan? Hor erre dana edo?
- Bai, Idarratziki... azpikua hori.
- Gero, gorutz?
- Gero hurrengo Agerrebeña.
- Gero?
- Agarre goikua.
- Gorao badao?
- Anduri dao. Anduri ta Posaa dare. Harrapatzen dittuk horrek?
- Bai. Hamen dao bat, ez dakit zein dan.
- Hori Posaa. [...] erdi-erdixa, Posadakua da hori.
- Bestia...
- Hau ete da, ba?
- Ez, itxoin, e... Hau Agarre goikua da...
- Posaa ala Anduri? Anduri hemen.
- Hau da bat ta bestia hau. Bat hau ta bestia hau. Bata dao goixan eta bestia barrenian.
- Bai, bai, horixe, bai.
- Bueno, orduan, hau Anduri.
- E? Behekua, behekua.
- Behekua Anduri?
- Bai.
- Ta hau zera...
- [...] labrauta etxaburua ta...
- Bueno, hau ez dakiu noizkua dan, e?
- Oin dala sei urtekua da, e, mapia!
- Fotografixia.
- Bueno, bai, ondo.
- Oin sei urte ez zeuan labauta hor.
- E, baiña zatitxo bat bajeukan, e? Harek handikaldera han goittik behera.
- Bueno, bide hau ein dou. Hurrengo jarraituta hemen errotia edo zer dao hor?
- Errekalde, Errekaldeko errotia dok hori.
- E! E! Baiña Ubera ondio ez juau pasau, hi!
- Ubera ez, e? Hemen Barrenetxe parian.
- Bolu.
- Bolu.
- Bolu, besterik gabe?
- Besterik bae, Bolu. Izena Bolu esaten dotsau.
- Hemen Agarretik? Hemendikaldetik?
- Barrenetxe parian, zulu.
- Bai, bai, bai.
- [...] kamiñuan bestekaldetik [...], e?
- Bai, bai, bai, kamiñuan hamendik [dao kamiñua]. Kamiñua jarraituaz, ezkerretarako bidia daukau. Hemen bi-hiru etxe ta ermita bat eta dare.
- Zela dia horrek?
- Horrek be handikaldetik dare danok, e? Izuziarrian. Bai. Horrek dia Etxebarri haundixa ta Etxeberri.
- Santikua. Etxeberri ta Santikua.
- Ez, harek plakan Etxeberri haundixa jaukak izena.
- Baiña zeuek zela esaten jatzue?
- Guk Santikua. Baiña izena Etxebarri haundixa dauka plakan ipinita.

2. Uberako baserrien izenak

- **Erref:** BER-261/002
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:05:00. **Bukatu:** 00:10:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Ubera auzoko baserrien izenak.

Transkripzioa

- Izuziarrian. Horrek dia Etxebarri haundixa ta Etxeberri.
- Santikua. Etxeberri ta Santikua.
- Ez, harek plakan Etxeberri haundixa jaukak izena.
- Baiña zeuek zela esaten jatzue?
- Guk Santikua. Baiña izena Etxebarri haundixa dauka plakan ipinitta.
- Baiña hobeto zuek zela esaten dozuen.
- Guk geuretako Santikua.
- Ta hor dao beste ermittatxo bat.
- Bai, San Mateo.
- Baiña zela esaten jatzue zuek ermittiai?
- San Matei.
- Eta beste etxe bat dao onduan.
- Bai. Etxebarri.
- Gero daukau, beste etxe bat be badaukau hor... hemen...
- Etxebarti? A! Urrupain-eta ondio ez juau...
- Ez, ba.
- Ez. Bueno, hori geroko laga dittuu. Hemen...
- Kamiño onduan?
- Ez.
- Ez...
- Gora jarraituta, hemen daukau beste etxe bat.
- Etxebarti... Etxebarti ete da?
- Ez, hamen be ez dau ipintzen. Hor Egurbide ta hemen badare...
- Bai, baiña atzerao.
- Bai, bestekaldian.
- Ta hor bixen bittartekua Egurbide, Egurbide...
- Ergubide txiki. Baiña lehelengo Etxebarti, baiña.
- Bixen bittartian Etxebarti, bai. Ta hor bai, hor derrior egon bihar dau Ergutxiki ta bixen bittartian. Aber, nun dao Santikua?
- Santikua hau da.
- Hemen Egurbide.
- Bai.
- Ta Egurbidetxiki nun ete dao?
- Hemen...
- Hau Egurbidetxiki, Egurbide.
- Hauxe Etxebarti hau...
- Barrio Ubera, bai, hori Etxebarti.
- Etxebarti?
- Etxebar(ru)ti, guk Etxebarti esaten dou, Etxebarri Urrutia dauka izena, baiña...
- Bueno. Gero Egurbide ta horrek, barren-barrenekua zela da?
- Errotagain.

- [...].

- Ez, Egurbide, Egurbide. Errotagain da hau?

- Errotain, bai, hori kamiño-onduan dao.

- Kruze-kruzian daona behian?

- Behe-behian.

- Pistia hartzen dau gora ta...

- Bai, bai, bai, bai, hauxe.

- Hemen markatzen dau, bai.

- Hementxe.

- Hori lehenau errotia egondakua da.

- Bueno, gora goiaz, hor lehenau kamioiak-eta lurra botatzen daben leku aldera.

- Bai, Ergutxiki hurrengo.

- Ergutxiki. Gero pixkat beheratxuao beste bat daukau.

- Ergubide izango dia horrek, bixak, bi etxe dare.

- A! Bi etxe dare?

- Bai, batekin bi etxe dare.

- Bale. Hortik gorao ondio beste bi edo dare.

- Hortik gora, bai, bat dao zuzen-zuzen gorao. Golonetxe. Ta bestia Erguzar.

- Golonetxe. Ta harek... horrek pista...

- Golonetxe zein da? Barrenekua o...? Barrenekua... pare-parian...

- Pare-parian dare. Bai...

- Urrupain aldera daona?

- Bai, bai, Urrupain aldera dauena Golonetxe.

- Golonetxe?

- Bai. Hori da, Ergutxikittik hurrao dauana; bestia urrin samar dao atzekaldian.

- Bai, bestia, orduan...

- Ergubide zahar, Egurbide zahar bestia.

- Baiña zuek zela esaten dozue?

- Erguizahar, Ergui zahar.

- Zeuek esaten dozuen moduan esan, e?

- A, bai?

- Bai, bai, bai, hori da...

- Bai, bai, guk... [...], Erguizar...

- Bueno. Angiozar kalekuak eingo dittuu?

- Uberakuak?

- Ui! Ubera, Ubera.

- [...], hor Urrupain ein bae laga dozue...

- A! Bueno, guazen Urrupain gaiñera.

- Urrupain ta Urrupain gaiñekua ta Narbaize, Narbaize goikua...

- Aber... Hementxe dao Narbaizbolu, hemen jartzen dau ta hemen [Peio Floresen] zerak...

- Narbaiza.

- Hau San Juan da, ez?

- Bai, San Juan auzua da hori.

- Bueno. Gorutz jarraituta, han Barbara bizi dana?

- Narbaiza goikua.

- Ta gero ya, gero ya Urrupain aldera. Zenbat Urrupain dare?

- Hiru. Bueno, bi.

- Bi.

- Bat bi bizitzakua da ta.

- Behekua bizitza bikua.

- Urrupain hauxe da, edarto ikusten da soluak [...] fotografixia. Laste [...] ikusiko.

- Orduan, barrenekuak ze izen dauka?

- Urrupain.
- Eta goikuak?
- Urrupain gaiñekua.
- Besteik badao alde honetan?
- Ubera aldetik ez. Ya Narbaiza be ez da Uberakua, baiña ipini dou.
- Bueno, hori... Ubera kalekuak eingo dittuu?
- Bale.
- Errotain ipini dozue, ezta?
- Errotain? Bai, bai, hemen dao. Hurrengua? Hor oin...
- Errementarikua.

3. Uberako baserri eta eraikinen izenak

- **Erref:** BER-261/003
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:10:00. **Bukatu:** 00:15:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Ubera auzoko baserri eta eraikinen izenak.

Transkripzioa

- Alde hortatik badao gehixao?
- Alde hortatik dao Okandi beste bat, ta Okandi... Intxaurrondo dauka oin izena. Hauxe izengo da. Ta beste bat be bai, bueno, [...].
- Bai, ta Abadetxia be bai.
- Baitta, Abadetxia be bai. Hiru jazik hor bestekaldetik.
- Aber, aber, situatzen dittuun... Okandi da hamen ya pixkat urrin daona? Haundi bat?
- Bueno...
- Zuk igual bestekaldetik hobeto ikusiko dozu.
- Ba! Hamendik be ya [...]. Lehenengo dao... [...] dao... Abadetxia izengo da hauxe. Eztok? Hori txikixoi?
- Itxoin, e... Hau da... Hau da Zeziaga bizi dana. Hau. Ta hau da Eguren-ta bizi diana.
- Bale.
- Bai, Martokua ta Emeterionekua.
- Eske apuntau ein dittut... Zeziagana zela da?
- Hori? Emeterionekua guk esaten dou; Bentakua da izatez.
- Egurenena?
- Martokua.
- Zezeagana ta tabernara bittartian daon barrixak badauka izenik? Han Gutierrez ta...
- Bai. Gure Ametsa edo ze esaten dotse?
- Gure Ametsa.
- Ta tabernia daonak?
- Ba, horrek izena... Tabernia [...] beti ta oin Ilargi ta... Beran izena da Bronzekua, hori sekula ez dou esan guk. Bronzekua dauka izena harek.
- Guk beti Tabernia.
- Bai.
- Bueno. Gero daukau, esandakuak...
- Maisuana ipini dozu? Bueno, oin behetik gora Errementarikuan onduan goixan Eskola-etxia.

- Bai, Errementarikua, Eskola-etxia, hurrengua?
- Abadetxia hurrengo bat. Han bestekaldetik, e? Errekian handikaldetik.
- Bai, bai, frontoittik norutz dao hori? Fontoian bertan?
- Bai, frontoian ondo-onduan. Ondo-onduan bertan.
- Bale.
- Ta gero beste bat...
- Okandi.
- Bai, Intxaurrondo.
- Okandi guk beti [...], Okandi.
- Bueno, bai, Okandi, orduan. Ta gero dau...
- Gero han bi bide... eskumatik Elgetako bidera ta ezkerretik...
- Bueno, baiña beste bat, ondio Okandin onduan beste bat dao, e?
- A, bai?
- Barrixa.
- Bai, harek jaukak izena... Lizarrondo edo. Holakotxe izen barri bat. Etxia be barrixa da ta izena be barrixa ipini dotse. Lizarrondo uste dot dala.
- Gero saltzen edo zeuana?
- Bidebittarte. Bai, bi etxe dare hor. Bidebittarte. Bai, hamentxe erdixan dao.
- Bai, erdi-erdikua.
- Ta bestia Ubera guenengua.
- Gaiñekaldekoa?
- Bai. Hori agertu da hor? Ubera guenengua. Ergubide zahar horixe ipintteke geratu da, ezta?
- Ez, ez, ipinita dao Erguizar.
- Ipini dou?
- Bai, bai.
- Oin geratzen dia Elixia ta [Ibargiñak], Markiei ta...
- A, bai, hemen Elgeta aldera badao besteik?
- Jaolatza.
- Hauxe?
- Hauxe.
- Hau Ubera da?
- Ez, Elgeta da hori.
- Bai?
- Bai, Elgeta da.
- Bai, bai, bai, bai, Jalotza bai.
- Hementxe dao mugarrixa.
- Beittu hemen mapan zela datorren.
- Agarre Zezeaga...
- Hemen Jalotza ipintzen dau... baiña mugia harutz dao.
- Klaro, hori Elgetako partian dao.
- Ez, ez, baiña hau da Bergara.
- Hau da Bergara aldia, hemendik hori Elgeta da.
- Hori gaizki ipinita dao. Aber, Agirre Zezeaga...
- Justu-justu salbatzen da, e? Elgetakua da.
- Agirre Zezeaga. Ba, honek... hauxe da Agarre Zeziaga, bai?
- Bai.
- Ta horren etxia jotzen euan mugarrixa. [...] paretan kontraz euan Agirre Zezian. Hau mapiau...
- Ta bestia dau Elgetara goiezela azpikaldian beste mugarrixa kamiño eskiñan.
- Bai, bai. Hemen?
- Kamiño eskiñan.
- [...].
- [...] Ubera guenengua, ondo dao hori.

- Orduan...

- Jalotza, bueno, hemen Agerre Zezia ondo-ondoti...

- Bueno, Jalotza Elgeta, orduan?

- Bai, Elgeta partian dao huskerixa bateaittik harrapatzen dau Elgetak, bai.

- Hori ipini eingo dou, ez, ba? Ez? Ipini eingo dou...

- Jalotza bai, [...].

- Bai, bai, hogeta hemezorzi.

- Bueno. Gero, geratzen jaku, Uberatik hartu han Martokua ta...

- Elixia...

- Hortik gora bidia.

- Ibargain...

- Eliziak ze izen dauka?

- Elixia.

- Elixia?

- Bai.

- [San ...].

- Bueno, San Paulo, igual da.

- Gaiñekaldian dao bat...

- Ibargin, Ibargain.

- "Gaiña", Ibargin?

- Ibargain, bai.

- Gero be...

- Hiru [...]. Bai, Markii.

- Markinausi ta Markitxiki.

- Markii txiki ta Markii. E? Markii...

- Bueno, Markinausi ta Markitxiki esaten dotseu.

- Bai.

4. Uberako baserri eta eraikinen izenak

- **Erref:** BER-261/004
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:15:00. **Bukatu:** 00:16:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Ubera auzoko baserri eta eraikinen izenak.

Transkripzioa

- Bidian eskumetara daona zein da?

- Eskumetara Markii txiki.

- Markii txiki?

- Bai.

- Markii txiki bat eta bestia Markii. Ta gero Markinausi. Hiru.

- Bai, hiru etxe [...].

- Bai.

- Ta Markiei nun dao?

- Hantxe behera.

- Ta Markiinausi ipini dozu? Markii, Markitxiki...

- [...] Markii?

- Bai.

- Baiña etxiak nun dare etxiak? Hamen eskumetara Markitxiki...

- Markitxiki, Markinausi. Ta hau dok bi bizitzakua dok eta jak... hau [...] hor

etxe bat [...]?

- Bai, bai.

- Hau bestia.

- A! Juntu dare?

- Bai, junto dare, bai.

- Junto dare.

- Oin Agarre Zezeaga, Agarre Zezia.

- Agarre Zezia.

- [Inglesak bizi diana].

- A! Itxoin, e? Aber situatzen naizen. Hauxe izango...

- Guenengo puntan.

- Hau? Ez, hau Zezia... A! Hauxe.

- Agarre Zezia [...]...

- Bueno. Basarririk geratu jaku? Beste baserririk laga dou?

- Uberan ez, ez dot uste.

- Ez, Bolu, Errotain, horrek danok agertu dia... Ez dao.

5. Uberako erreken izenak

- **Erref:** BER-261/005

- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:16:25. **Bukatu:** 00:19:35

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Ubera auzoko erreken izenak.

Transkripzioa

- Bueno, lehenengua hor Jalotza ta Markiei bittartetik datorrena. Errekatxo horrek ze izen dauka?

- Zezierreka.

- Zeziaerreka. Bestekaldetik han Okandi ondotik pasatzen dana?

- Haura [Urrupain erreka...]?

- Ez, goittik datorrena, hor Urrujolei aldetik-eta datorrena.

- Bai, ba, Urrujalei erreka guk esaten dou geuk; Uberan ez dakit ze esango daben.

- Zeuek zelan?

- Urrajalei erreka. Urrujalegi, Urrujalai, basarri bat dao [...], Urrujalei erreka. Horrekin...

- Bale. Gero...

- Hor Markierreka.

- Markii eta Idarra bittartekua Markierreka?

- Bai, Markierreka, bai.

- Gero hemen markauta dao, hor Errotagain edo horra datorrena, erdi-tapauta edo daukena, hor Egurbide txikittik behera datorrena.

- A! Eskonbreria...?

- Horrek badauka izenik, [...] errekatxuak?

- [...] errekatxuan izenik...

- Txikixa izengo da hori ta guk handikaldekua, ba... erreka txikixa zela dan. Ergutxiki... [etxe bateko] errekatxua edo...

- Bueno, ba, ez dauka...

- Ergutxikin sartzen dok, Ergutxikiraiño...

- [...]. Ba! Haura ez dok... Txikixa dok hori ta.

- Txikixa da izan.

- Ta gero Esperantzara datorrena bai?

- Bai, hori Urkitzaerrekia.

- Urkitzaerrekia, bai.

- Urkitzaerrekia.

- Bueno. Horrek Urkitza horrek gero bi arrama dauzka. Horren izenik...?

- Bai.

- Horren izenik bai?

- Iruerrekia bestia.

- Zein eskumakua?

- Handikaldekua.

- San Juan aldekoa?

- Bai, bai.

- Ta bestiak?

- Urkitza errekoa esan dou bestia. A! Bi... bueno, handikaldekuak?

- Bueno, hemendikaldekuak.

- Iruerrekia ta bestia, ba, hoixe, Urkitzaerrekia.

- Urkitzaerrekia. Horrek bat eitten dabe ta kitto. Ta Esperantzaz [sortzen] da.

- Bueno. Errekatxuena... Hor [Dormiko] Agarre Zezia ondotik doia ramal bat eta bestia doia Elgeta zuluana gora.

- Bai.

- Horren... horrek bereizten dia?

- Horrek zerok [...] partiziñua goixan. [...] ez dakiu. Errekalde.

- Errekalde [da goren...].

- Errekalde dao han zer bat, basarri bat, jausi [eindda]. Baiña Elgetako partian dao. Baiña handitxik dator hor zuk esan dozun ramala. Errekalde errekoa ipiniozue ta...

- Bueno... Bai?

- Bueno, bestela, Elgetan be esango doskue...

- Hori [...] esango leukie ze izen ipintzen dotsen. Handik be Uberara ekarri dabe ura. Ta hamen Iruerrekatik ointxe eruan dabe ura zerera, Izaletxebarrira ta ointxe eruan dabe ura nahikua. Edarra!

6. Ubera auzoko toponimia

- **Erref:** BER-261/006
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:19:35. **Bukatu:** 00:21:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Ubera auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Oin nundik hasiko gara, etxe ingurutik ala?

- Bueno, hasi zaitte zeretik, hor Elizalde aldeti honutz. Han hurrekuak eindda eukiko dittuzu igual batzuk.

- Batzuk bai, baiña danak ez. Elizalde ipinita dao. Ixoin, e? Aizkar, Saletxe edo hori, Beitti, Sakona, Elizalde. Hemen inguruan?

- Ta hortik honutz? Hortik hona gurera bittartian, hurrengo noraiño daukazue eindda?

- Ez, hori ein barik dao.

- Ein barik dao Elizalde aldia?

- Bai.

- Bueno, handikaldeko zera!... guk handikaldeko basuen izenak hamendikaldeko bizkarrerarte bai, Elizaldeko sakona ta...
 - [...]
 - Honuzkuak, baiña.
 - Aber, Elizaldeko sakona?
 - Hamen ezautuko ziñuke Elizaldeko sakona?
 - Elizalde hemen dao.
 - Bai, bai, baiña...
 - Hemendik dator zera, errekatxo bat, berrogeta bederatzi... Iruerreka, Iruerreka hau da eta hau da Urkitza.
 - [Bai, e?] Ta horko basuak be, ba, zona baten Iruerreka [eukiko dau...] goixan behintzat; behian, behian Gaztaiñazabal.
 - Gaztaiñazabal behekoa.
 - Hori ze ingurutan?
 - Ba, han...
 - Elizaldeko sakonetik eta...
 - ... errekatxo bixak jotzen daben baiño goratxuaoti ekindda.

7. Ubera auzoko toponimia

- **Erref:** BER-261/007
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:21:25. **Bukatu:** 00:26:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Ubera auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Inguru hau edo hola? Hementxe jotzen dare bixak.
 - Bai. Bueno. Ba, da hortik hau zoniau Gaztaiñazabal alde bittara. Lehenauko lindaria hamentxe zeuan, Bergara-Elgeta, oin... [hogeta zortziko] lindaria.
 - Bai, Angiozar ta Ubera separau zienian.
 - Horrek apartau zianian, bai.
 - Hagaittik dao zuzen, ikusten dozu?, piñudixa. Ta ebaten eban jo-ta zuzen-zuzen "dzu!" Atxoteiko txabolondotaraiño.
 - Hau da lindaria?
 - Bai, horko lindaria, hori da Elizalden basua dok hori. Bai. Ta hamen [kaska] bat, eztok? Ta hau Atxoteiko... zerana hau, Artizko Patxiña hori puntiori behera.
 - Hau Gaztaiñazabal ze da ingurua edo...?
 - Bai, inguru hori.
 - Zelaixa edo...?
 - Ez, ez, basua, dana basuak dia horrek. Horrek danak basuak dia.
 - Piñua, piñua da.
 - Ointxe botata dare piñudi batzuk...
 - Horren gaiñian daona... gero lindaria ala...?
 - Lindaria... hau da zona bat hortik behera Gaztaiñazabal ta gora Lindaria. Lindaria. Alde bixetara, e?
 - Baiña Asulitturri be bajaukak, ba.
 - Bueno, Asulitturri, ba, honutzao, honutzaoko sakona.
 - Nun hori?
 - Asulaitturri hori?

- Asulaitturri, ba, Asulaitturri nora [...], hona ingurura? Honek dittuk gure botatako piñuak hauxe dok, hauxe basuau, eztok? Ta hau zein [...]?
 - Agarrebeñakua, Idarra gaiñekua.
 - Ta hain garbi, e?
 - [...].
 - Piñudixa bota barri.
 - Bueno, hamen, bste zona bat Asulitturri.
 - [...].
 - Ta gero, hau zein dala esan juau?
 - Hau esan dou Anduri.
 - Bai. Bueno. Hau bestiau, beste zona bat, Txarrobi. Txarroialdea edo Txarrobi nahi dozuena ipini. Txarro, ba, dana [...] gure txabolondotik... Gure txabolía ez jok harrapauko hemen nunbaitten... zera, hori ez, hori markauta daukazu, baiña txabolía, hamen, txiki bat, hemen inguruan edo...
 - Txabola bat?
 - Txabolatxo bat, piñu artian dao.
 - Gutxi gorabehera... gutxi gorabehera hementxe. Izenik badauka horrek?
 - Hori Txarroialde. Txarro, hor harrapatzen da, ba, gure txabola ondoko basuak be Txarroialde dok, goixa be Txarro, dana Txarro.
 - Bueno. Anduri ta Posaa bittartian badao zerbait?
 - Horrek... horren izena Anduriko etxaburua dok Amordi.
 - Amorgi, Amorgi.
 - Hori zona hori, ba, beste zona bat Amurdi. Bere izenak daukaz, ezta?
 - Honek danak dia basuak?
 - Bai, danak dia basuak. Andurikuak be dana piñua, dana zati edarra ikusten da, hori [...], [...] goixan ez dao. Gero, hurrengo... gorako pistia nun jak?
 - Gorako pistia? Zein? Markieikua ta?
 - Ez, ez.
 - Andurittik, guretik, behetik gora pista bat.
 - Bergara alderao, Bergara alderao.
 - Bergara alderao?
 - Bai, Agarre goikotik etorritta [...].
 - Agarre goikua, Anduri.
 - Ez, baiña pistia hortik fan bihar dau.
 - [...] beste pista bat.
 - Bueno, hori izango da gutxi gorabehera hemenditxik doiana.
 - Hortik gora doia? Bueno, [hori ya], ba, oin ez da ikusten hor ta horri izenik ezin ipini, ezta?
 - Bai, esan, esan.
 - Ba, da Amurdi hortik gora. E? Hortik mendira Amurdi zati bat.
 - Bai, bai,
 - Ipini dozue, ezta, Amurdi?
 - Bai, bai, bai, ipinitta daukau.
 - A! Ipinitta dau? Bueno, bale. Ta gero, gero handikaldian, hemen Asuliturri, hau zela ipiniko dou? Ta ez da ikusten beste mapa bat falta [...].
 - Badaukau, e?
 - Badaukau. Hori da ixa.
 - Gero dao Larrosin beste sail bat, ta ixa mendi puntaraiño allegatzen da haura. Larrosin. Mendi puntia oin arte ez dok izen Larrosin. Larrosin zati bat eta bestia Agarremendi puntia.
 - Asulagaiña.
 - [...] ta mendi puntia? Agarremendi. Oin Larrosin [esaten]...
 - Osiña ez dao mendi puntan sekula, e? Behian. Aber, Larrosin osiña dauan lekua dauka izena, ta [...].

- Hau dao hamen goittik datorrena; hau hola [...].
- [...].
- Honek zuri honek ze dia, zelaixak-eta ala?
- Horrek piñua botatako lekua izen biher.
- Gain-gaiña aber topatzen doun.
- Hori Urpuntua izango da.

8. Ubera auzoko toponimia

- **Erref:** BER-261/008
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:26:25. **Bukatu:** 00:31:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Ubera auzoko toponimia Basalgo auzoarekin eta Elgetarekin mugan.

Transkripzioa

- Hau Linderia esan dozu dala hau, ez?
- Linderia.
- Lehengo Linderia.
- Aber, lehengo lindaria, Elixalden, hamen, hau. Hau [rasta] gora. Ba, hau Idarrañeko sailla dok hau, hi. Hau dok, ba... [...] piñurik ez zeuanian hartutakua. Ondo daok hori. Bueno. Orduan, hau honaiño, honaiño esan juau Gaztaiñazabal horraiño. E? Hau dok Asulaiturri.
- [...].
- Bale. Ta gero handik gora beste sail bat Urpuntua. E? Errekia hor ikusiko dok gero.
- Errekia? Vamos a ver... Urkitza?
- Bai, Urkitza.
- Hemenditxik, hemenditxik zihar hor.
- Bai, hortxe doia... Klaro, hau, hau... zona bat hamen Urpuntua.
- Bat.
- Urpuntua hori. Urpuntua esan ezker, ba, inguru dana hartzen da. Ta gero horren parian, horren parian gora... Hauxe izengo dok Larrosingo... zein dok hori?
- Itxoin, e. A, horretxan billa [...]. Uste dot hauxe puntiau izengo dala, markauta datorrena. Hauxe izengo da Larrosin puntia, gaiña.
- Gaiña, bai. Baiña esan juau gaiña Agarremendi ipini bihar dotsaula izena.
- E...
- Agarremendi puntia.
- Bai? Puntia Agarremendi da?
- Bai, bai, Larrosin dok beheko zulu dok eta. Guk beti hola esan dou.
- Alde guztittatik edo bakarrik...?
- Ba, mendixa...
- Alde guztietatik, Agarremendi edo bestela Asulagaiña.
- Bai. Ta oingo mugarrixa badakizu nun dauan? Hamentxe mendixan hurhurrian dao.
- Hau esan dozue...?
- Agarremendi. Ta Larrosin ondio ipintteka dao, ezta?
- Bai.
- Hori lehenau ipini bihar zan, behetik [...].
- Hor joiak Anduriko pista haura ta hortxe mugarrixa, zera, Elgeta ta Bergara separatzen dabena.

- Oin hortik Agarre Zeziara zuzen.
- Larrosin orduan nundik nora?
- Larrosin dao hori baiño... hori baiño lehenao, Urpuntan gaiñekaldian dao Larrosin.
- Urpunta hemen esan dozu.
- Bai, ba, Larrosin hauxe da.
- [...].
- Bueno. Hemen basarri bat ikusten da.
- Hori Asula. Hori Elgetako partekua da, e!
- [...] bestia hor gertuan nun dao, ba?
- [...].
- Asula, hau...
- Bi dare hamen, e?
- Hori txabola...
- Bat eskumarao ta bestia ezkerrera Beizu.
- A, bai! Hi hau ez, ez dok hau Agarremendi, e!
- Ez?
- Ez, hori basarrixa dok hau Asula, ta hau Beizu. Honek bixok Elgetakuak dittuk.
- Asula zein da hau?
- Bai.
- Eskumako hau.
- Ta bestia?
- Beizu.
- Bueno. Orduan, Asula hau bada...
- Ta hau? Hau [...] hau solo hau?
- Pistak hor goiko gaiñeko zerak...
- Hori Beizukozabal...
- Hementxe gutxi gorabehera egon bihar da tontorra...
- Bai.
- Hauxe izango da tontorra.
- Bai. Beittu hemen zela daon, e?
- Ondo dator.
- Hemen dao Beizu...
- Ondo dator, bai.
- ... Asula ta gutxi gorabehera zati berdiñian...
- [...].
- Ke, ba, baiña mapak...[...] oso diferenzia gutxixan.
- Hauxe da tontorra.
- Zenbat altura dauka?
- Agarremendi?
- Seiscientos y pico?
- Seiscientos trenta y cuatro.
- Bai. Ta ez dauka buzoirik, e? Ta, baiña, hoixe ingurua dauka.
- Bueno. Orduan, hau zan... bixa, bi.
- Eta hamen zein esan dou [dala]...?
- Larrosin esan dou hor.
- Orduan, tontorra hau da?
- Agarremendi hau da.
- Hau esan dou...
- Hau Urpunta.
- Bai.
- Ta hamen...
- Bixen bittartian...
- ... hau Larrosin, goittik behera hau baiño beheratxuao, ba, hau Larrosin. Hortxe dator, ondo datoz horrek.

- [...].
 - Bale. Bueno. Hor inguruan zer daukau gehixao?
 - Oin horrek ostekaldera pasauko dittuk, eztok? Ya hamendik... Hori dok... zerana, hau dok han ostekua, Olarixan basua dok hori gutxi gorabehera.
 - Ostia...
 - Ostia. Hori ya mendixan bestekaldera doia. Bai. Buelta eitten dau. Gaztandola-ta hemen egongo dia nunbaitten! Bergaretxe ta...

9. Goimendi auzoko (berez Basalgo) toponimia; baserri-izenak

- **Erref:** BER-261/009
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:31:25. **Bukatu:** 00:36:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

<p>Goimendi auzoko (berez, Basalgo) toponimia; baserrien izenak.</p>

Transkripzioa

- Hauxe Gaztandola.
 - Hori dok Gaztandola, e?
 - Bai.
 - Gaztandola ta zati honen bittartian hemen behetik errekatxua badoia, ba? Horrek izenik?
 - Hori dok Larrosin ostetik doia errekatxua. Aber, parian hartu bihar dau... honek... hamentxe Larrosiñetik goittik behera doia. Klaro, [ez da jaiotzen lehelengo] baiña "tak" goittik behera hasten da.
 - Baiña Larrosiñen ez, e?
 - Larrosin ostian pare-parian. Ostian!
 - A! Ostian. Baiña handikaldian, e?
 - Handikaldian, ba, klaro! Mendixak hola eitten jok, handikaldian.
 - Gaztandola ze da baserrixa hau?
 - Bai, baserrixa dao hori. Baserrixa da. Oin horko mendixak, ba... Albizuri-ta hartuta daukazue handikaldian? Gallasteitorre eindda daukazue?
 - Ez, hori ez, baiña Albizuri bai, hartuta daukau.
 - Ta Gallasteitorre zela ez ziñuen, ba, hartu? Handikaldian... Bueno, Basalgo aldia eitteke eukiko dozue igual.
 - Klaro.
 - Bueno, hurrengo dao beste basarri bat, bueno, gero esango dittut basuak, Ibarrola. Aber, errekatxo bat dator hor han zeretik...
 - Gaztandola baiño harutzatxuaotik.
 - Bai, Bergaretxetik. Bergaretxe ez, Azurtzatic. Plaentxiara doiana.
 - Hauxe edo izango da...
 - Ze da hori?
 - Ibarrola?
 - Basarrixa bai, Ibarrola, errekonduan dauena.
 - Aber...
 - Gero dau beste direkziño baten hantxe gora, bueno, lehengo basarri bi, jausitta darenak. Harek zaharrak ez dittuzu apuntauako, ala bai?
 - Bai. Bat...
 - Bat Olakorta ta bestia... bestia zein dok?
 - Koste.

- Kosteï, Kosteï. Kosteï ta Olakorta. Han jausitta dare bi. Kosteï ta Olakorta.

- Kosteï da lehen ezin giñuana topau jausitta daolako.

- Bueno. Hortxe dare mendixan... ba, ondio taillatua...

- Kosteï haxe da, baiña...

- Olakorta...

- Oi, ez, Olakorta da hau.

- Hori Olakorta da.

- Orduan Kosteï... Badakiu hemen inguruan daona, baiña...

- Bai, eskumaratxuao dao han, eskumaratxuao. Parian behetxuauan.

- Bueno.

- Ta oin beste Intxorzabal beste bat honutzao dao bizi diana.

- Intxuzabal, Lezeta, ta...

- Gero Bergaretxe, harek zerratzen dau zeroi.

- Intxozabal. Gero?

- Lezeta.

- Beherauan... Hortxe...

- Ta?

- Bergaretxe. Bergaretxe. Ta hemen Kantina. Kantina lehenau egondako lekuan sozidade bat dau.

- Basetxia esaten dotsau guk. Kantinia ez, guk Basetxia esaten gotsan.

- Basetxia?

- Basetxia.

- Hori nun geratzen da?

- Bixen erdixan. Hamen... bixen erdixan goratxuau, mendi alderutz. Bai, zerian, Lezetan ta Bergaretxen bittartian geratzen da hori.

- Goixan?

- Goratxuao, bai, nibelian goratxuao. Horixe da. Hau Bergaretxetik doian kamiñua... Hi, haxe dok. Haxe, haxe. Haxe da.

- Azurtza ta zeran bittartian.

- Haxe da, e? Haxe, haxe.

- Azurtza ta zeran...

- Hau ez dok ikusten? Kamiñuan pistia bertaraiño joiak...

- Hurrengo goratxuao Azurtza.

- Hau izango da...

- Hori Elgetakua da.

- Azurtzan ermittaik edo zeoze...?

- Bai, Santiago. Gero Arraotz. Ha be Elgetakua. Hortxe linean daok. Haxe edo... Honek... Gero beste batek ein dau granja bat hor oin.

- Arraotz gaiñian dare hiru tontortxo. Hiru mendi-punta. Horren izenik bai?

- Galdamiño.

- Dana, guk danai esaten dotsau...

- Guk... Bai, danai esaten dotsau Galdamiño, e?

- Galdamiño.

- Arraotzetik eta Eibar aldera daona?

- Bai, bai. Han dauka antena bat eta [...].

- Zela da, orduan, Galdamiño mendixa, [...] tontorra...?

- Inguru guztia...?

- Bai, guk danai esaten jotsau, ekin Azurtzan...

- Galdamiño mendixa.

- Ekin Azurtzan ta ya antenaraiño dana Galdamiño esaten dou. Izen hori dauka harek.

- Ta Azurtzatik Bergaretxe aldera hor goiko lautadatxo horrek badauka izenik? Azurtzatik Bergaretxe aldera daona...

- Bai, bai, han badare... hola menditxo bat zelai edarrekin eta, ezta? Haren izenik guk ez dakiu. Eukiko dau izena...

- [...].

- Joe, Ba, Beizun zelaixa, haura tontortxo haura!
- A! A!

10. Goimendi auzoko (berez, Basalgo) toponimia

- **Erref:** BER-261/010
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:36:25. **Bukatu:** 00:41:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Goimendi auzoko (berez, Basalgo) toponimia.

Transkripzioa

- Errekak, aber. Horko errekan bat... A! Hau dana... Honek azkenengo baserri danak, hau ze auzo-una edo ze da hau? Hau Ubera da?

- Ez...

- Goimendi.

- Hori da Basalgoko auzua dok hori. Baiña Goimendi.

- [...].

- Goimendi. Ta basuen izenak batzuenak gutxi gorabehera esango dittuu.

- Aber...

- Egon. Gaztandola esan dou hau dala... Ba, hortik hau dok Martokora datorren basua, eztok? Ez... hori da...

- [...].

- Gutxi gorabehera inguru honi Petri esaten dotse.

- Bai, Petri. Hauxe dok Beittiko basua. Hau bestiau...

- Ze izen esan dozue hemen?

- Petri, Petri hori dana.

- A! Dana?

- Bai, Petri alde hau. Ta beste gauza bat laga juau eitteka. Han Larrosin gaiñian ta mendira bittartian, puntara bittartian...

- Larrosin, Agarremendi?

- Bai. Hamen gaiñian [...] bidia, Elgetarako bidia jauan, hor markauta egongo da igual.

- Pistia? Basalgo...

- Gain-gaiña.

- Basalgoko bidia...

- Kurutzia.

- [...], ba, txabolia?

- A! Kiruta?

- Kiruta.

- Kiruta...

- Hau izango dok.

- Hauxe izango da Kiruetako txabolia.

- Ta hortik bideik han ez da bideik ikusten, eztok?

- Hamendik ikusten da zeoze doiana, baiña hau Petrira doia.

- Petrira, hori behera doia. Beste bat. Beste bat etorri bihar dau Asulako etxaburura etorten da bide bat. Bueno, dana dala, horri gaiñorri hamen... honek Larrosin ta Agarremendi izengo dia horrek bixok... Bueno. Ba, horrek bidiorrek hamenditxik pasau bihar jok. E... hamenditxik, hamenditxik, hamenditxik. Ta hori da, beste zona hori da Kurutza... Kurutzeko gaiña esaten dotsau guk. Hori dok, Kurutzeko gaiña. Batzuk esaten dotse Kurutzaaldea San Juan errekan ta, baiña Kurutzia beste batzuk. Guk hamen

Kurutzeko gaiña. Hamen kurutza harri haundi bat dao, batenbat hil zala, otsuak jan ebala aintxiñan edo... Hori mutikueri hori esaten jakue, behintzat, bildurtu eitten dia gero pasatzen be.

- Handik eta kurutzara bittartian badao... badauka izenik harek?

- Harek bai, Lindaria. Gure baso danak Lindaria.

- Lindaostia [...].

- Bai, baiña Lindaraostia esaten dou guk, baiña dok Lindariak jaukak gauza bat: Elizaldekuak eta esaten dabe —zuenak be igual [esango dau]— Lindaria hola "tra" behetik gora, ezta? Arbola illara bat. Ta, klaro, guk esaten dotsau Lindaraostia.

- A, klaro... Klaro.

- Bestiak be bestekaldiai Lindaraostia.

- Klaro...

- Ba, Lindaria.

- [...].

- Txabolía nun esan dok hamen inguruan?

- Txabolía?

- Ez, ez, Arangoittikua hor nunbaitten egongo dok.

- Arangoitti hemen dao.

- Bai. Hau bixen bittartia dok Lindara ostia. Bueno, Lindaria.

- [...].

- Lindaria, Lindaria ipinizu ta kitto.

- [...]

- Lindaraostia [...].

- [...].

- Handikaldekuendako hamendikaldia dok, baiña, Lindaraostia !

- Nundik beitzen jakon...

- Bai, ba! Nik [entzun...], joño! Lindaraostera juan bihar juau ta Elixeldekin baten ta [zertuta geratu...], sekula entzuteka najeuan] ni harek hori esaten ebanik, eta guk "handikaldia" esaten dotsau hari beti. Ta Arangoittiko txabolaldia ipini bihar jako izenik? Hori Petri... Egon hari. Kirueta... Kirueta entzun izen juat nik, e?

- Kirueta [...]. Kiruetako txabolía, [...].

- Kirueta. Ta gero hor mendixa Garbe. Hori ipinitta eukiko dozue...

- Ez. Ez daukau ipinitta baiña...

- Tiok ez zotsun esan hori ala?

- Bai, baiña... Ez, hemen ipini barik daukau. Aber...

- [...].

- Hauxe tontorra...

[...]

- Bueno, oin zera ipini bihar juau Gaztandola ondokua, sakon haura.

- Aber, Gaztandola hamen dau...

- Ba, harek daka izena zona haundi batek Sakoneko sostría.

- Itxoin, ze aldetan?

- Gaztandolatik honutz, Petri aldera.

- Gaztandola hau da...

- Bai.

- Hemen dao... hemendik errekatxo moduko bat dator... ta Petri hau da.

- Bai, Petri hori da. Hau da Beittiko basua, hori Petrik harrapatzen dau hau, e?

- A, bai?

- Hori Petrik harrapatzen dau, Petrik. Bale. Ta gero bestia, gure basua-ta, hamen ikusten dittuk. Bota barri daok.

11. Goimendi auzoko (berez, Basalgo) toponimia

- **Erref:** BER-261/011
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:41:25. **Bukatu:** 00:46:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Goimendi auzoko (berez, Basalgo) toponimia.

Transkripzioa

- Sakoneko sostria hori nun jausiko zan?
- Gaztandolatik... Petri... Petri aldera be ez, entre Gaztandola ta hau mendixau, Agarremendi, hamen dao nunbaitten. Ba, hauxe sakon-aldiau da. Hoixe. Hau Santiko basua izengo dok. [...] Ta Petri... Klaro, ondo [jazik], ya hoixe dok Sakoneko sostria. Sakoneko sostria haundixa alleatzen dok, hau be hartzen dau ta... Gero behian errekatxua dao nunbaitten hor barrenian, Sakoneko sostrian barrenian errekatxo bat dao hurrian.
- Bai, gutxi gorabehera hemendik doia...
- Bai, bai.
- Bale.
- Ta gero goixan... Arrizuri ez, Arrizuri Elgetakua dok eta hari laga ein bihar.
- Ez, ez, esan, esan. Esan hori be.
- [...] Gaztandolako etxaburua, aber...
- Gaztandola...
- Hori Gaztandola. Hortik gora, Elgeta aldera, aber, direkziñua...
- Elgeta... Hemen dao Asula.
- Bai. Bixen bittartian...
- Gaztandola, Asula, Arrizuri ta Asulostia.
- Ta honek piñu txiki honek zeñenak dittuk, ba? Beizukozabal edo izengo da, ezta?
- [...].
- Bai, hau Baztarrikan basua, azpikaldera be sailtxua dauka harek... Formal ikusi bihar juau. Hau Asula, orduan.
- Ez, ez, ez, ez. Gaztandola!
- Gaztandola.
- Ta Asula nun?
- Hemen, hemen.
- Bale. [Esan dou honeatik]...
- Hau Sakoneko sostria edo.
- Bai.
- Hemendikaldian, ba, geiñekaldeko basuak Asulostia ta bestia Arrizuri harutzaio.
- Bueno, Asulostia dana [da, hau zuena] dana buf!, honek danak harrapatzen jittuk [harek]. Ba, Asulostia, Asulostia...
- Guk hoixe esan izan jotsau.
- Bai, Asulostia esan ezkerro, ba, dana harrapatzen jok.
- Bai, bai.
- Boketetik haruzko dana.
- Bokete hori ze da?
- Boketia da, ba, hor Asulan gaiñekaldian daok zer bat, [mendi...] bota ta [... ebaitta daok], [bajatzan...] ta Boketia esaten jakok hari. Boketia beste zona bat da, Asulako etxaburuan dauena. Asulatik Galdamiñora goiazenian, horra, Bergetxerako direkziñuan. Aber, ipini.

- Sekula pasau haiz hor goittik?
- Bai, bai, pasauta nao.
- Han refugixua, holan, zulo bat-ta ez hittuan ikusi?
- Bai, bai.
- Ba, hauraxe da Boketia.
- Boketia. Hori pasatzen da...
- [...].
- ... ta hortik atzera, ba, Asulostia da.
- Dana?
- Bai, zona haundi bat Asulostia. Ya [Uberak horri] Asulostia esaten jotsek.
- Itxoin, lehen Galdaramiño esan dozue, baiña Galdaramiño Arraotz inguruan esan dozue.
- Bai, gaiñekaldian.
- Arraotzko etxaburuan daok.
- Etxaburuan, bai.
- Eta Asulako etxaburuan daren horrek Azkonabitta bittarteko tontortxo horrek ze izen dauke?
- Bueno, Azkonabittan tontorrik ez dao, han dao lautadia.
- Beizuko zabala.
- Beizuko zabala?
- Bai. Ya Agarremendittik...
- Lautada haundi bat.
- Agarremendittik... Nun dao haura, Agarremendi?
- Hauxe.
- Bale.
- Boketia ta...
- Asula, Beizu.
- Bai.
- Ta geñian...
- Gero hurrengua Arraotz nun dao?
- Arraotz? Puf! Hamen.
- Bale. Klaro, ba, hamen dao Eibarrerako bidia, ta hori da Beizuko zabala, ba, lautada bat. Hauxe edo izengo da. Han dao... tontorrik ez dao bape. Ya Boketetik lau-laua dao dana.
- Beizuko zabala esaten jako.
- Beizuko zabala?
- Bai. Elgetako partia da.
- Hauxe izango dok? Edo?
- Bai...
- Bueno. Nun genden? Zeoze apuntau barik...? Azulostia apuntau dou...
- Bai. Boketia ta Azulostia.
- Boketa, Azulostia...
- Boketetik pasatzen da Azulostia.
- Beizuko zabala, Azkonabitta...
- Azkonabitta tontorra...
- Horrek Elgetako partian, Elgetara be fango zate ta.
- Gutxi gorabehera... hemen goixan?
- Hori ze da?
- Azkonabieta.
- Baiña Azkonabieta ez dozu esaten...
- Azkonabitta.
- Bueno. Besteik ze daukau? Edo Beizu azpixa ta? Beizutik Ubera aldera ta?
- Hori... Hoixe... gureandik apartetxuao jazik eta...
- Horrek... Asulan azpikaldian badakik ze [izaten] dan, hori...
- Urkulu ta...
- Urkulu baso-sail bat eta gero [Zumizkorta] Beizun onduan.

- Horrek bai, baiña handik haruzkoik ez, e?
- Handik haruzkoik ez.
- Ez, ez, baiña horrek bixok.
- Errekatxo bat bittarte [...] ta... [Zumizkorta]. Honuzkua [...]. Gero Urkulu beste sail bat. Urkulu dao... hamendik Markiittik gora...
- Markiittik gora.

12. San Juan auzoko toponimia

- **Erref:** BER-261/012
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:46:25. **Bukatu:** 00:51:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

San Juan auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Urkulu, eztok?
- Urkulu.
- Urkulu. Sail haundixa ala...?
- Bai, sail haundixei esaten jakue Urkulu.
- Bai, bai.
- Urkulu. Ta bestia Zu...?
- Zumizkorta.
- Zimizkorta.
- Asula aldera?
- Bai, hortxe Asula azpikaldian.
- Asulatik azpikaldian Zimizkorta.
- Hau Beizu...
- Bai...
- Hauxe. Hortxe [...] Zimizkorta.
- Bale. Ze geratzen jaku hemen? Hemen Agarremendi ta Urkulu bittartian geratzen jaku sail haundi bat.
- Asula aldea, eztok?
- Asulaldia.
- Bale. Ta hor beste... horren azpikaldia, beste sailtxo bat hamen...
- Bai, Urkulutik harutzao.
- Baiña ze, ze... hori [Irukotxeta] aldioi, [...tik] harutz? Berak Urkuluk harrapauko jok...
- Urkulu, Urkulu...
- Ta Asulaldia, guretako...
- Oin, hortik eta Uberara bittatekuak?
- [Hemen...] basuak?
- Bai. Hor badare...
- Lezan. Hor sail bat Bolu onduan Lezan.
- Lezan? Bolu, Bolu... Barrenetxe onduan daona?
- Bai. Hor baso bat daok, agertuko da hor erdi-erdixan.
- Hau da Bolu eta hau da Barrenetxe.
- Ta Idarrara bittartian, ba, hori Lezan.
- Idarra hau da... hau dana?
- Bai.
- Lezan?
- Bai.

- Ta gero zuenetik sakona bittartian? Artizegixa edo hori?

- Basotxua.

- E?

- Basotxua.

- A! Bai! [...], ez, ez, [... solua] harrapatzen jok, baiña...

- Ez, baiña Basotxua esaten jotsau guk!

- Bai, baiña, Basotxua, baiña nik esaten dotenau...

- Barrenetxetik eta Artizera bittartian.

- Barrenetxetik Artizera bittartian? Hau Barrenetxe, hau Artiz... hau, orduan?

- Bai, Basotxua.

- Hori izengo dok bestia...

- Bai, ta bestia gero, [nik, ez], Artizeixa esaten najuan gorakua. Artiztik hara gure zerera bittartekua, Artizegixa. Badakik? Artizegixa.

- Artizegixa, bai, Artizegixa.

- Hau izango da, orduan, gaiñeko...

- Bai, Basotxotik gorakua, Artiztik gorakua.

- Zuen artekua? Hona artekua?

- Bai, honaxeaiño alleatzen dok hori. Hori da.

- Artizegixa.

- Artiz hegixa.

- Bueno. Gehixau?

- Gaztaiñazabal ipinita daukau handikaldian...

- Ez. Gaztaiñazabal bai? Ipinita daukau?

- Bai. Ez dakit nun, baiña...

- Ya harrapauta daukau horrek...

- Bai, bai.

- Hamentxe beste zatitxo bat geratzen dok... Artizko iturronduan geratzen dok zatitxo bat [...] Kasimirona ta... Hori ez juau esan. Baiña hori... Gaztaiñazabal harek be igual esango dotse horri.

- Bai, bai, makiña batek hori.

- Bai.

- Gero daukau... vamos a ver, hor Markii ta Ibargain ta Idarra bittartian hor badare zer batzuk... zelaixak-eta dare hor.

- Bai. Horrek aparteko zerik...

- Ez dauke aparteko zerik?

- Ez dabe eukiko. Batek bai, zerak, Idarra gaiñeko piñudixak: Txestria.

- Txestria.

- Hori hor bistan egongo dok nunbaitten.

- Idarra gaiñekua... Idarra gaiñekua hauxe da. Hau Agirrebeña. Ta hau... hau hauxe.

- Txestria... hamen nunbaitten, ezta?

- Hau Markii. Markii, Idarra gaiñekua, Agirrebeña.

- Testria hementxe nunbaitten.

- Holako mutur zorrotz... zorrotza jaukak, e! Bueno, Txestria ipini hamen, orduan. Txestria.

- [...].

- Ta hau... Hau Rokena dok? Horrek be ez jaukak izenik ipinita oindio. Hau, egon hari, Markialdeko solua Rokena.

- Egisolua?

- Egisolua ez, horrek Markialdia jaukak horrek izena, harek... bueno, gero Agarregoiko zerak eta gure [Karaaldian?] azpikaldia.

- Baiña Egisolua esaten jotsen, behintzat, berak.

- Ez, Egisolua [...], baiña... Markialdia esaten jotsek. Joe, geuk be...

- Bai Egisolua be!

- Bai solo bati esaten jotsek. Nun dauan billau bihar. Zein da...?

- Markii hau da.
- Hori da Markii. Ta Agirrebeña?
- Agirrebeña hau. Markii, Agirrebeña, Idarragaiña.
- Ta honek gure soluak ta Agarregoikuanak honek. Hau Agarregoikua dok?
- Hau da Agarre goikua.
- Agarregoikua hori da?
- Hau esan dou dala Txestia.
- Hauxe dok Roken piñudixa.
- Bale!
- Roken piñudixa hauxe dok.
- [...], ta horri ze ipini dotsau Txestia?
- Txestia.
- Ez da ala?
- Ta, bueno. Hik... hori osuan jak? Hau dok Agarre [gaingo] etxaburua, [... soluak]. Ondo ikusten dok, bai. Ta hau dok Rokena. Hori da Egisolo edo Markialde.
- Bai, hik ezetz esan dok Egisolo, baiña... nik beti horixe.

13. San Juan auzoko toponimia

- **Erref:** BER-261/013
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:51:25. **Bukatu:** 00:56:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

San Juan auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Bai, Markialde nahiz edozer ipini leike. Horre erdixa hartzen jok... hau zatixau hartzen jok Egisolo, ta bestia, basua, Markialdia. Ta hau berak daukan puntia dok hau!
- Txestia hemen.
- Txestia nun, orduan?
- Txestia, ba, piñu egon bihar da derrior! Handikaldian zeaitik ez, ba? A, ez, era batera.
- [...] horrutz Agarregoiko zelaixa, Txestia hauxe.
- Hori danoi?
- Hau Posaa dala esan dou.
- Bai.
- Posaa, Agarregoikua. Txestia nun geratuko zan?
- Aurrerauan Egisolua... hemen nunbaitten.
- Gero hutsuna bat urten bihar jok hor nunbaitten. Hau dok Idarragaiñeko puntia, berak daukana, eztok? Ta...
- Agarre txaria. Txarako [...].
- Bai. Ta Txestia hamentxe, hori gauza txikixa dok eta.
- Hor zelan eongo dok, ba, Txestia, barrenetik behera? Hauxe, guenetik zerera jak, ezkerrera, Txestia.
- Hau nungo partia dok?
- Zelan?
- Hau zein etxe da hau?
- Anduri. Ez, Posaa, Posaa.
- Posaa, klaro, ba!
- Posaa eta Anduri.

- Eta hau Anduriko soluak dittuk honek, ez tok? Danok. E? Anduriko soluak dittuk honek.

- Horrek bai.

- Hamen. Txestria horixe dok bata edo bestia.

- Bai, hamentxe, hamentxe Txestria.

- [...].

- Bueno, gero esan dittuu... Egi... Egisoro.

- [...].

- Baiña solua da ala basua da?

- Oin piñu jak hori.

- Oin piñu dao.

- Horixe dok.

- [...].

- Egisolo.

- Bale. Ta beste bat be esan dou hemen muturrian edo... Markialde edo.

- Bai, honaiño alleatzen dok hori; zati bat Egisolo, soluai Egisolo, ta gero beste zati bat Markialde. Hori inguruoi, ba, Markialde, hori Idarraraiño solo... zela ta...

- Hor "Inglesa"-n etxe inguruan badao izendunik zerbait?

- Hori Urkulu ipini dou sail bat eta guk izenik ez dakiu. Honek bai, honek txikixok, baiña... bakutxa... eskritura barrixen [izena...]. Gero, zera, [Juan Joxena...] handikaldian dakiuna. Zela esaten dotsau hari?

- Mendizarra.

- Menizarra!

- Mendizarra.

- Aber, nun hori?

- Agarre zezian azpikaldian.

- A! Agarre zezia?

- Bai, Inglesan etxian azpikaldian.

- Inglesan etxia esan dou...

- [...].

- Hau Markii bada, hauxe Inglesan etxia.

- Ta bestia, ba...

- Inglesan etxia [ze] da?

- ... hau Mendizarra.

- Mendizarra...

- Agarre Zezeaga.

- Agarre Zezia.

- Honek Agarrezeziako piñudixak izengo dittuk, ta hau Markinausik ointxe bota dabena. E?

- Hau [...] hauxe da.

- Bai, [...]. Hori errekian handikaldetik.

- Agarrezeziatik behera hartzen da Mendizarra, Agarrezeziatik behera.

- Eskiña-eskiñan agertzen dok.

- Bai.

- Joten, ba, hauxe izengo dok, orduan.

- Hau?

- E... Baiña bidia... hau bidiau nora ete joiak hau?

- Hau, ba, honaxe, Markii... Markittatik gora, ezkerretara gero.

- Gero Agarrezeziara.

- Agarrezeziara.

- Bai.

- Hemen Mendizarra, hemen, hemen [...]. Behera, Agarrezeziatik behera.

- Ta hau piñu txikixa daonau?

- Han Agarrezeziatik gora be bajak botata [...].

- Hau Mendizarra, orduan?

- Bai, bai, Mendizarra.
 - E... piñua txiki samarra jaukak, e, oindio. Oindio fotografixan...
 - Oin sei urte etaratakua?
 - Hau bai, oin dala sei urte etarata.
 - Ya botata jauan ha, e, ordurako!
 - Hoixe, ba, botata.
 - [...] botata daonau?
 - Hainbeste pista be...
 - Oin sei urte igual ez zuan egongo botata, e? Edo bai?
 - Agarrezezia zein dala esan dozu?
 - Hau.
 - Hau, bai, hori ondo jak.
 - Hau Markii.
 - Hori...
 - Bueno, Markii danak.
 - Ba...
 - Agarrezeziatik eren piñudixak dittuk honek, Agarrezeziako piñudixak, gaikaldera darenak, eren sorotakuak.
 - Bai.
 - Agarrezeziako piñudixak [...], [...] hau izen bihar.
 - Ba, haxe izengo dok, Mendizarra haxe izengo da.
 - [...].
 - Berta-bertan, kontra-kontran agertzen dok puntiakin...
 - Bai, bai, haxe.
 - Oin sei urte etaratakua bada...
 - Agarrezeziako piñudixak han dare. [...] botata?
 - Nik... lehelenguan akordau balejata, ekarriko nittuen nere basuen fotokopixa danak. Ta han be edarto ikusten da. Klaro, honetxen moduan, hau baiño garbixao, gaiñera, piñua zertuta ta [...], baiña... inguruko basuak be agertzen dia! Izen danekin, gaiñera!

14. Basalgo auzoko toponimia

- **Erref:** BER-261/015
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:56:55. **Bukatu:** 00:59:45

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Basalgo auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Petri esan dozuna, hori, ze da, inguru dana da Petri, hola?
 - Bai, sail bat, sail dezentia. Petri. Zuek be Petri esango dotsazue hango basuai? Casimirok be bai ta... beste batzuk be bai.
 - [...].
 - Gero dator hurrengo Kiruta, haura txabola ingurua Kiruta esaten dotsau guk. Ta bestia, goixa, Kurutzeko gaiña esaten dotsau. [Beittikok] be Kurutzia esaten dotse, ta beste batzuk Kurutzealdea edo...
 - Kirutako txabolía ta inguru dana Kiruta?
 - Bai, [...].
 - Kirueta, Kirueta.
 - Kirueta.
 - Bueno, geuretako, e! Oin, erak, han ingurukuak, ez dakit zelan esaten

dotsen.

- [...].
- Kirutako txabolía ta inguru guztia Kiruta.
- Bueno, ba...
- Ta gero beste zati bat geratu dok [Martoko Rubenena] ta Elixalden gaiña ta Otxoan gaiñekaldia ta haura, ba, harek... Lindaraosteko gaiña, Lindarako gaiña.
- Aber, Lindaria esan dou... haxe. Hau da Lindaria.
- Pistia egongo dok hor geiñera doiana, Elgetara doian bidia... motorrak-eta ibiltten diana.
- Bai, lehen be ibili gara horren billa, baiña ez dou topau.
- Hau Arangurentxo...
- Bai.
- Garbe, Kiruta.
- Hementxe bixen bittartian, hementxe daok...
- Lindaraostia...
- Lindara hau da, bai. Lindara. Hamentxe nunbaitten. Hau oin sei urte etaratakua da?
- Hemen, Amarraitzeta edo [...] ezautzen dozue zerbait?
- Amarraitzeta, bai. Amarraitzeta da, ba, Lindara, hoixe, baso hoixe.
- A! Lindara-baso da Amarraitzeta?
- Bai. Guk... Klaro, papeletan dao Lindara ta beti Lindara esan dotsau, baiña izen bat hori... badakit izena dana, askok Amarraitzeta esaten dotse. Bai, Amarraitzeta. Horrek, gure basuai Amarraitzeta esaten jotsek. Nik... [Artizko] Patxiri entzun najotsan lehelengo hori, [Artizko] Patxiri entzun najotsan lehenengo Amarraitzeta, ta honek Izaldittarrok be Amarraitzeta esaten dotse. Baten... klaro, guk ointxe [...], ta uezaba zahar bati entzun notsan esaten: "Aquel monte se llama Amarraitzeta". Bueno. Baiña eskituretan, eskiturak emon osten ta dao Lindara. Ta esan notsan [zalduana] be, gero beste bati esan notsan, semiai, beran semiai: "Ese monte se llama Amarraitzeta", "No ese monte se llama Lindero". Ta eskituretan dao. Baiña Amarraitzeta da lehengo... ba, zonia esaten dotsen lekua, itxuria. Kurutzeko gaiña be ez [...] batek be ta Petri be igual ez dau eukiko, baiña... zonia. Amarraitzeta hoixe da.

15. Goimendi auzoko (berez Basalgo) toponimia

- **Erref:** BER-261/020
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 01:09:30. **Bukatu:** 01:12:45

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Goimendi auzoko (berez Basalgo) toponimia.</p>

Transkripzioa

- Ta gero Arrizuri edo esan dozue beste bat...
- Bai, ha Asuloste partian sartu juau.
- Lehen esan dou?
- Bai, Asuloste...
- Gaztandolako etxaburuan.
- Bai, etxaburu etxaburuan daok Arrizuri. Guk esaten dotsau, e... oin, beste...
- Gaztandolako etxaburu etxaburuan? Gaztandola hemen dao...

Gaztandola hau bada...

- Pistia dao han be, pistia pasatzen da.
- Hemen, hemen, aber... Hemendik pista bat dator. Hau da Gaztandola. Hemendik dator pista bat...
- Hau kozineruan basuak izango dia.
- Honi esan jao Asula-ostia.
- Bai, Arrizuri hementxe dao.
- Baiña ze da hori basua?
- Bergarako basua.
- Alerzia dauan hau?
- Arrizuri hementxe, hementxe.
- Pistan, pistan dao, e? Pistia pasatzen da. Arrizurin pistia pasatzen da.
- Hamen dao bat, hamendik dao beste bat...
- Ba, hau, hau.
- Hau ze da? Hau pistia da edo errekia?
- Pistia [...].
- Errekia ez, errekia ez [...].
- Boketetik datorren pistia ete da hau?
- Hor Azurtza aldetik datorrena izango da...
- [...tik] datorrena?
- Ez, behekoa...
- Boketia hementxe ipini dou.
- Bueno, boketera be bide bat badatok, pistia badatok hor [...].
- Piñuak tapatzen jok hemen [...]. Hau Beizukozabal ez bada hori... Beizukozabal esan juau hori.
- Beizuko zabala? Hori ez dou ein...
- Bai, ipini dou hori!
- Bai, Beizukozabala ipinita dao, Azkonabittan aurrekoa. Azkonabieta. Azkonabitta.
- [...].
- Ta hurrengo dao Bokete. Ipinin dozue Bokete?
- Bai, Bokete ipinita dao.
- [...] Beizuko zabala.
- Hori da Beizukozabala?
- Boketia hemen ipini dou, hau da Asula-ostia...
- A! Arrizuri dok, Arrizuri dok.
- ... Arrizuri ez dakiu nun jarri.
- Hau Zarteiko basua dala esan juau, eztok?
- Zarteiko basua?
- Hori ez dou apuntau.
- E, baiña Gaztandola [...] Barreneko Sakoneko sostrian hartuta daok. [...] nere papelak ekarriko dittut.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-07-28

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com